

choroby pasożytnicze zwierząt domowych cz. 5 Pasożyty wewnętrzne (endopasożyty) - PIERWOTNIAKI.

Autor: Anita Zielonka</br>weterynarz

PIERWOTNIAKI to jednokomórkowe organizmy mikroskopijnej wielkości. Ze względu na sposób odżywiania dzielą się na:

- wyłącznie samożywne
- samożywne lub cudzożywne w zależności od warunków środowiska (np. euglena)
- wyłącznie cudzożywne (np. orzęski)

Żyją wolno lub prowadzą osiadły tryb życia; mogą występować w większych skupieniach tworząc kolonie (niekiedy w koloniach zachodzi podział funkcji między poszczególnymi osobnikami). Poruszają się za pomocą wici, nibynózek, rzęsek. Występują w środowisku wodnym, w płynach ustrojowych i komórkach żywiciela (formy pasożytnicze).

Niektóre są groźnymi pasożytami chorobotwórczymi zwierząt i ludzi (np. pełzak czerwoni, lamblie, świdrowce, rzęsiutki).

Kokcydioza to chroniczna choroba zwierząt.

Powoduje stany zapalne błony śluzowej jelita cienkiego. W konsekwencji dochodzi do biegunek i oddawania nieuformowanego kału. Najwrażliwsze na kokcydiozę są młode zwierzęta. Starsze psy i koty to nosiciele inwazji. W ich przypadku choroba przybiera zawsze przebieg przewlekły.

Zarażenie następuje przez zjedzenie zarażonej sporocystami karmy. Jeśli młode zwierzęta przetrzymywane są w kojcach z ziemią jako podłożem należy spodziewać się szczególnie ciężkiego przebiegu choroby.

Objawy kokcydiozy:

- osłabienie
- wychudzenie
- osłabienie apetytu
- biegunka
- śluz w kale
- krw w kale
- sierść bez połysku (czasem wilgotna)

Babeszjoza psów charakteryzuje się objawami podniesionej wewnętrznej ciepłoty ciała, hemoglobinurii, żółtaczką, a w końcu anemią.

Chorobę wywołuje pierwotniak krwinek czerwonych – babesia canis. Jego żywicielem ostatecznym są kleszcze. Pies w rozwoju babesia canis występuje jako żywiciel pośredni. Zarażenie psa następuje wraz z dostaniem się do jego skóry śliny kleszcza. Namnażanie się tego pierwotniaka może trwać w organizmie psa nawet do 2 lat od chwili ukąszenia przez kleszcza. Po osiągnięciu wystarczającej ilości komórek pasożyta przechodzi on kolejne stadia rozwoju, a następnie ponownie (za pośrednictwem krwi) przedostaje się do organizmu kleszcza.

Babesia canis nie oddziałuje na organizm psa w sposób bezpośredni. Występuje za to silne oddziaływanie produktów jego przemiany materii. Powodują one hemolizę krwinek, gorączkę, uwalnianie kinin innych substancji rozszerzających naczynia krwionośne oraz wzrost przepuszczalności mikrokapilarów. Wynikłe stąd przenikanie płynów tkankowych może prowadzić do szoku kończącego się nawet zapaścią psa. W wyniku hemolizy krwinek uwalnia się hemoglobina, która zamienia się w bilirubinę, a ta daje objaw żółtaczkę.

Objawy:

- ciepłota ciała podniesiona do 40-41 stopni Celsjusza (pierwszy tydzień)
- wyrównanie temperatury bądź nawet jej obniżenie (po pierwszym tygodniu)
- brak apetytu
- osłabienie
- anemia
- przyśpieszony oddech i tętno
- mocz najpierw różowy z czasem przechodzi w brunatny
- wymioty
- powiększone wątroba i śledziona
- możliwe zapalenie oskrzeli, obrzęk płuc, zapalenie żołądka i jelit, bóle mięśniowe

do dyskusji na ten i inne tematy zapraszamy na łamach naszego forum

